

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 165
din 19.03.2009

Dosar nr: 32/2009

Petiția nr: 971/26.01.2009

Potent: H G C , C L D , Ș
V , C L G , I M

Reclamat: Spitalul Județean de Urgență „Mavromati”

Obiect: neacordarea tichetelor de masă pentru angajați din domeniul
sanitar.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul ales al petentelor

I.1.1. H G C

I.1.2. C L D

I.1.3. Ș V

I.1.4. C L G

I.1.5. I M

I.2. Numele și sediul reclamatului

I.2.1. Spitalul Județean de Urgență „Mavromati”, Str. Arhimandrit nr. 91,
Botoșani, județul Botoșani;

II. Obiectul sesizării

Petiția se referă la neacordarea tichetelor de masă pentru salariați cu contract individual de muncă la Spitalul Județean de Urgență „Mavromati”, angajați la cabinetul de medicină sportivă.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petentele consideră discriminatorie neacordarea tichetelor de masă pentru salariați cu contract individual de muncă la Spitalul Județean de Urgență „Mavromati”, angajați la cabinetul de medicină sportivă.

IV. Procedura de citare

Părțile au fost citate pentru data de 24.02.2009 la sediul CNCD (filele 5-6 din dosar).

La audierea din 24.02.2009 părțile nu s-au prezentat.
Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Petentele, salariați cu contract individual de muncă la Spitalul Județean de Urgență „Mavromati”, prin petiția înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD) cu **nr. 971/26.01.2009** (filele 1-2 din dosar), arată că cei angajați la cabinetul de medicină sportivă nu beneficiază de tichete de masă.

Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 1.895/16.02.2009** (filele 7-8 din dosar) petentele își mențin susținerile anterioare.

Reclamatul, prin **Adresa nr. 2707/16.02.2009**, semnată de ing. D M , manager, și jr. V N , Oficiul Juridic, înregistrată la CNCD cu **nr. 2228/19.02.2009** (filele 9-10 din dosar), arată că acordarea tichetelor de masă este stabilită prin **Ordonanța de Guvern nr. 23/2007**, care stabilește categoriile de personal contractual, salarizat de la bugetul de stat, care beneficiază de tichete de masă (art. 41¹), ce nu menționează angajații din cadrul medicinei sportive.

În aceste condiții, prin **Adresa nr. 2454/26.02.2009**, CNCD a ridicat din oficiu excepția necompetenței materiale având în vedere **Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008** a Curții Constituționale (filele 13-14 din dosar).

Petenții nu au exprimat punct de vedere cu privire la această excepție.

Având în vedere posibilitatea ca în elaborarea **Ordonanței de Guvern nr. 23/2007** s-a strecurat o eroare prin omisiunea menționării angajaților din cadrul medicinei sportive, CNCD a solicitat un punct de vedere și din partea Ministerului

Sănătății (**Adresa nr. 2554/02.03.2009**, fila 15 din dosar), însă ministerul nu a comunicat un punct de vedere.

VI. Motivele de fapt și de drept

Colegiul Director constată că, în virtutea prevederilor legale, angajaților din cadrul medicinei sportive nu li se acordă tichete de masă.

În drept, Colegiul Director reține că **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, art 14: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 1 prevede interzicerea generală a discriminării:

„1. Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.

2. Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricăruia dintre motivele menționate în paragraful 1.”

Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Legea nr. 142/1998 privind acordarea tichetelor de masă, la art. 1 prevede:

„(1) Salariații din cadrul societăților comerciale, regiilor autonome și din sectorul bugetar, precum și din cadrul unităților cooperatiste și al celorlalte persoane juridice sau fizice care încadrează personal prin încheierea unui contract individual de muncă, denumite în continuare angajator, pot primi o alocație individuală de hrană, acordată sub forma tichetelor de masă, suportată integral pe costuri de angajator.

(2) Tichetele de masă se acordă în limita prevederilor bugetului de stat sau, după caz, ale bugetelor locale, pentru unitățile din sectorul bugetar, și în limita bugetelor de venituri și cheltuieli aprobate, potrivit legii, pentru celelalte categorii de angajatori.”

Conform **Contractului colectiv de muncă la nivel de ramură sanitară pe perioada 2005-2007**, înregistrat la Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei cu **nr. 2678/2005**, la art. 139 prevede: „Angajatorul este obligat să acorde tichetele de masă potrivit Legii nr.142/1998, în conformitate cu prevederile legale prevăzute pentru unități finanțate de la bugetul de stat și de la bugetul asigurărilor sociale de sănătate.”

Pe de altă parte **Ordonanța de urgență nr. 115 din 24 noiembrie 2004 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului contractual din unitățile sanitare publice din sectorul sanitar**, actualizată, la art. 41¹ prevede:

„(1) Beneficiază în continuare de tichete de masă în conformitate cu prevederile Legii nr. 142/1998 privind acordarea tichetelor de masă, cu modificările ulterioare, personalul contractual din unitățile și subunitățile sanitare care, începând cu anul 2007, se finanțează de la bugetul de stat, precum și medicii, farmaciștii și medicii dentiști pe perioada anilor I-VII de rezidențiat.

(2) Categoriile de personal care beneficiază de tichete de masă potrivit alin. (1) sunt:

a) personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din cabinetele de planning familial din structura spitalelor;

b) medicii și personalul sanitar din unitățile sau secțiile de spital cu profil de recuperare distrofici, recuperare și reabilitare neuropsihomotorie sau pentru copii bolnavi HIV/SIDA, reorganizate potrivit legii;

c) personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din unitățile și compartimentele de primire a urgențelor din cadrul spitalelor de urgență;

d) personalul de specialitate medico-sanitar și auxiliar sanitar din dispensarele și cabinetele medicale de TBC, centrele și laboratoarele de sănătate mintală, boli infecțioase din structura spitalelor, definite ca activități de interes deosebit în realizarea obiectivelor strategiei de sănătate publică.

(3) Cheltuielile prevăzute la alin. (1) se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Sănătății Publice.

(4) Se abilitază Ministerul Finanțelor Publice să introducă modificările corespunzătoare în structura bugetului Ministerului Sănătății Publice.”

Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008 a Curții Constituționale stabilește următoarele:

„Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative.

Față de acestea, Curtea apreciază că o corectă analiză a textului de lege criticat impune interpretarea acestuia în ansamblul reglementării din care face parte, mai precis al Secțiunii VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, care reglementează rolul, atribuțiile și organizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Astfel, Curtea observă că potrivit dispozițiilor art.16 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de «garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării», iar potrivit dispozițiilor art.18 din același act normativ, «este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.» Mai departe, art.19 alin.(1) lit.c), precum și art.20, în ansamblu, reglementează rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate, așa cum s-a arătat, «înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.» În sfârșit, nu trebuie omis nici faptul că art.2 alin.(3) din aceeași ordonanță prevede că sunt discriminatorii «prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane [...]».

Deși autorul excepției apreciază ca fiind un «nonsens» interpretarea dispozițiilor art.20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 în sensul aplicabilității lor și cu privire la situațiile discriminatorii ce izvorăsc din conținutul actelor normative, Curtea observă totuși că dispozițiile de lege mai sus enunțate au constituit în realitate temeiul mai multor hotărâri prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat, în cadrul activității sale jurisdicționale, caracterul discriminatoriu al unor prevederi legale. Dovadă a acestui fapt stă și introducerea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2008, a alin. (3) la art.19 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, prin care s-a scos din competența Consiliului soluționarea sesizărilor având ca obiect măsurile legislative în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar, măsură legislativă dictată tocmai ca urmare a efectelor generate de hotărârile emise de această instituție.

În această ordine de idei, Curtea constată că, în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își poate exprima opinia în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul nediscriminării. Ceea ce aici interesează sunt efectele pe care le produc aceste opinii. Astfel, dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau

ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.16 referitor la principiul nediscriminării.

Deși în lumina dispozițiilor constituționale o asemenea interpretare nu ar putea fi acceptată, rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării putând fi rezumat mai degrabă la posibilitatea de a constata existența unor discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizarea autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege, se observă totuși, așa cum s-a reținut și mai sus, că, în practică, art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale juridictionale, să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative.”

Colegiul Director, conform **Deciziei nr. 997 din 7 octombrie 2008** a Curții Constituționale, constată că nu are competența materială de a se pronunța prin hotărâre asupra actelor normative.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu are competența materială de a se pronunța asupra actelor normative conform **Deciziei nr. 997 din 7 octombrie 2008** a Curții Constituționale;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Ministerului Sănătății.

VII. Modalitatea de plată a amenzii: —

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr.**

554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA ROXANA PAULA – Membru

VASILE ANA MONICA – Membru

Data redactării: 19.03.2009

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

